

פרשת אמור

מה בפרשה: סיכום מתומצת של פרשת השבוע

הפרשה עוסקת בהלכות הכהנים וקדושתם. תפקידם המיוחד של הכהנים מחייב אותם להתקדש בקדושה יתירה מכל העם • בחלקה השני של הפרשה מובא החיוב לשבות ממלאכה בשבתות ומועדי ישראל • לקראת סופה - ציווי על הדלקת נר התמיד במנורה ועל לחם הפנים

פרשת השבוע, פרשת "אמור", פותחת בהלכות הכהנים וקדושתם. תפקידם המיוחד של הכהנים מחייב אותם להתקדש בקדושה יתירה מכל העם - "קדושים יהיו לאלוקיכם כי את אישי ה' (=הקורבנות) לחם אלוקיכם הם מקריבים והיו קודש".

בין דינם המיוחדים אנו מוצאים איסור מנהגי אבילות וטומאה למתים מלבד בני משפחותיהם הקרובים ביותר. מבין הכהנים מובדל הכהן הגדול אשר כשמו כן הוא: מורם מעם וגדול מיתר אחיו הכהנים. מקומו תמיד בבית-המקדש ואף להלוית אביו ואמו לא הותר לו לצאת.

ציווי מיוחד ניתן לכהן הגדול, להנשא רק לבתולה ולא לאלמנה או גרושה כי "נזר שמן משחת אלוקי עלי...". היות והוא משוח בשמן משחת הקודש הוא האדם הקדוש ביותר בעבודתו לה'.

מראה הכהן צריך להיות הדור ונאה, ולכן כהנים בעלי מומים אינם יכולים לשרת במקדש. גם כהנים טמאים הוזהרו מלעבוד במקדש בזמן טומאתם, ומי מבני-ישראל שאינו כהן ואפילו בת כהן שנישאה לישראל אינם אוכלים מן הקודשים.

אחד מישראל שאכל בשוגג מתרומת קודש השייכת לכהן נקנס בחמישית. גם הבהמות המיועדות להקרבה על המזבח צריכות להיות בריאות ושלמות ללא מום - "תמים יהיה לרצון" - ולפחות בנות שמונה ימים.

לאחר שהזכרנו בפרשה הקודמת ("קדושים") את קדושת ישראל, וכעת את קדושת הכהנים, מסיימת התורה בציווי: "ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני-ישראל אני ה' מקדשכם".

אדם שמכריחים אותו לעבוד עבודה-זרה או לחטוא בגילוי עריות או שפיכות דמים עליו להיהרג ולא לעבור עליהם. זהו "קידוש ה'", ואם עבר עליהם זהו "חילול ה'".

בחלקה השני של הפרשה מובא החיוב לשבות ממלאכה בשבתות ומועדי ישראל, וכל דיניהם:

בפסח מוזכרת הבאת העומר: בארץ ישראל היתה השעורה מתחילה להבשיל בחודש ניסן אולם איש לא היה רשאי להתחיל בקציר התבואה עד שבית-הדין בירושלים היו קוצרים את העומר (מידה למדידת כמויות התבואה).

מגרעיני התבואה היו עושים קמח ומקריבים על המזבח. הקרבת העומר היה בה משום תפילה והודיה לה' על תבואת השדה והכרה בבעלותו על כל מה שנתן לנו. לאחר מכן הותר לכולם לאכול מן התבואה החדשה.

ספירת העומר: אנו מצוים לספור מ"יום הביאכם את עומר התנופה" במשך שבע שבתות (שבועות)

פרשת אמור

תמימות עד חג השבועות, זמן הבאת הביכורים.

בראש-השנה - התקיעה בשופר - "זכרון תרועה", וביום-הכיפורים - צום "ועיניתם את נפשותיכם".

בסוכות מצוות ארבעת המינים - "ולקחתם לכם" . פרי עץ הדר (אתרוג) כפות תמרים (לולב) וענף עץ עבות (הדס) וערבי נחל (ערבה)", וכל זה מתוך שמחה - "ושמחתם לפני ה' אלוקיכם", ומצוות ישיבה בסוכה - "בסוכות תשבו שבעת ימים", זכר לסוכות בהם השתכנו בני-ישראל בצאתם ממצרים.

לקראת סוף הפרשה - הכנת מנורת המקדש, מילוי קניה בשמן זית זך ועריכת לחם הפנים: 12 ככרות לחם - "חלות" - הסדורים בשישיות על השולחן.

ובסיום הפרשה - מעשה המגדף, שקילל את ה'. היה זה בן המצרי שהרג משה. בינתיים התגייר ורצה להקים אוהל במחנה ישראל, ולמראה המתנגדים למעשהו החל לקלל תוך הזכרת שם ה' הקדוש. העם לא ידע כיצד להתנהג עם אדם המבזה באופן כל-כך חמור את השם הנעלה ומה העונש המגיע לו. בסופו של דבר אמר הקב"ה למשה שעונשו סקילה, ובמעמד כל העדה רגמו אותו באבנים עד שמת.

באותה הזדמנות נאמרו למשה דינם של הרוצח והחובל: רוצח אדם עונשו מיתה ורוצח בהמה צריך לתת אחרת תמורתה. אדם שפגע בחברו ונעשה לו מום משלם מידה כנגד מידה "עין תחת עין". לא עושים בו מום חס-וחלילה - אלא מעריכין כמה ירד ערכו של עבד שנפגעה עינו ואת ההפרש צריך החובל לשלם.

ומסיימים בטוב: בהפטרת השבוע (מספר יחזקאל) אנו קוראים שוב על דיני הכהנים, ובסיומה: "ראשית עריסותיכם תתנו לכהן, להניח ברכה אל ביתך".

מקור: maale-adumim.com